

Generation 1

Det är en "brokig" samling individers gener som jag bär med mig från min farfars antavla. Det har förekommit både det ena och det andra: barnamord, mord, alkoholism och mycket annat intressant har jag hittat i min farfars släkts historia. Många av dem var nybyggare, torpare och bönder. Jag kan nog inte ens i min vildaste fantasi föreställa mig all den möda och allt slit de fick genomlida för att skapa sig ett hem någonstans mitt ute i ödemarken. Jag är stolt över att vara en "liten länk" i denna långa kedja av anfäder till min farfar, de flesta boende i Nordmaling och Umeå lands-församling. Dikten nedan är en fin hyllning till dessa män och kvinnor som tillsammans lade grunden för dagens industri- och datasamhälle som jag nu själva befinner mig i år 2018. Men, tanken slår mig - att fastän de slet hårt varje dag med sina odlingar och dagarna var enahanda och likadana år från år - så tror jag nog att deras "inre frid" trots allt var mycket större än vad vår inre frid är i dagens samhälle.

Följande citat har jag hämtat från den underbara boken "Kvinnor i väglöst land" av Lilian Ryd:

"Det var ovanligt att man handlade med pengar. Långt in på 1900-talet skaffade man i praktiken allt man behövde genom byteshandel i hemtrakten eller på marknaderna dit man förde sina skinn och andra säljbara varor. De kronor man fick hos skinnhandlaren omvandlades genast till mjöl och salt. Nybyggarna hade istället ett stort kapital i sina kunskaper, färdigheter och tillgången på råvaror från en rik natur. De var fria och sina egna herrar. Det vore fel att betrakta dem med dagens ögon och tro att bara för att de inte hade pengar var de fattiga och eländiga. Den som bodde i egen stuga, hade kor och får i lagårn, mat i jordkällaren och varma kläder var inte fattig".

En av de interjuade kvinnorna, Anna Sandling säger om sitt liv och sin uppväxt i ett nybyggehem: *"Hemma kring oss fanns inga som var välbärgade eller rik så man visste hur sådana hade det. Det visste man inte. Man var nöjd. Och jag tycker det är det BÄSTA som jag ärvt i mitt liv, den där förnöjsamheten. Jag har det jag har och andra har det de har. Jag avundas dem inte".*

En seger

Det låg ingen äronens glans kring hans gärning
Och han traktade icke till lov eller pris.
Hur ödet än kastade lyckans tärning
Han sökte sin lycka på eget vis.

En vårdag han kom till myren och skogen
Och hela sitt fattiga liv han dem gav.
"En kämpe är död och en vän som var trogen.
Sou ljuut!", susar skogen nu milt kring hans grav.

Han räknade aldrig och sparte ej möda
Fast skörden de hårdaste åren blev klen.
Det blev just ej mycket av sömn och föda
Och vintern i riskojans springor ven.

Och hon som i kampen stod vid hans sida,
Gav läkdom och tröst då ödet slog-
-kamraten i allt- tills en vårdags blida
Och leende ljus hennes vårsjäl tog.

Det slaget av alla blev hårdast att bära
Och han kunde ej hjälpa att ögat blev vått.
Och alltid han höll hennes minne i ära
Och lärde sin son vad hans mor förmått.

Och myren blev åker och skog gav timmer
Och tiden gav möda och gråa hår.
Nu lyser hans stuga i kvällssolens skimmer
Och ödemarkstystnaden runt om rår.

En vårdag han kom till myren och skogen
Och hela sitt fattiga liv han dem gav.
"En kämpe är död och en vän som var trogen.
Sou ljuvt!", susar skogen nu milt kring hans grav.

Dikt av Axel Andersson ur Västerbottens läns hembygds-förenings årsbok 1922. En hyllning till alla mina anfäder från mig, en "liten cell i den stora helheten" som är min farfars historia skriven med mina ord år 2018.

Min farfar hette **John Vilmer Öhman**.

Han föddes 1913-04-29 i Gällivare och dog 1977-03-12 i Arvidsjaur; begravd i Arvidsjaur. John Vilmer växte upp och levede i Gällivare Malmerget, där träffade han min farmor Ester Katarina Andersson Viltok, och han gifte sig med henne 1934-10-06. De var gifta fram till cirka 1939. 1940-10-24 flyttade John Vilmer till Skellefteå, adress: Älusbackagatan. 1941-12-23 gifte han om sig med Göta Ingegerd Sundberg född 1918-04-18 i Forsholm Lycksele. Vid giftermålet bodde John Vilmer på Rönngatan 7 i Skellefteå och Göta Ingegerd bodde i Morön där hon arbetade som hembiträde. Jag vet inte vilket årtal de flyttade till Arvidsjaur eller av vilken anledning, möjligen fick han jobb där. I Arvidsjaur arbetade farfar som skorstensfejarmästare troligen fram till sin död 1977.

Fotografiet nedan är det enda kort jag har på min farfar... Jag har hört folk berätta att "han var en väldigt stilig karl", och det kan man ju se på fotografiet. Jag har försökt några gånger att få kontakt med min fars biologiska halvsyskon nedan, men troligen finns det "för många tråkiga minnen" som gör att de inte vill ha någon kontakt med sin fars liv och leverne och det som hände i hans liv innan han flyttade från Gällivare 1940.

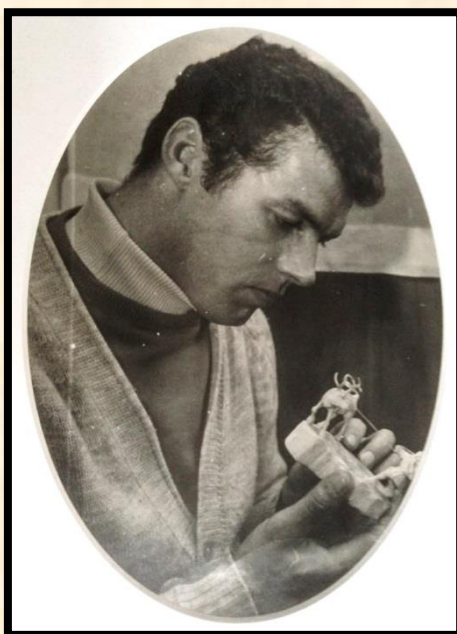

Tillsammans med min farmor Ester Katarina fick han söner:
John Östen Reinhold Öhman, född 1934-06-21.

Jag och min farbror Östen vid ett av de två tillfällena jag träffat honom i Gällivare.

Egon Öjuind Öhman, född 1937-10-05, död 1973-06-30 i Gällivare under tråkiga omständigheter.

Min far Egon Öjuind Öhman med ett av sina fina slöjdalster.

Ansvar för dessa båda pojkar lämnade han i stort sett över helt och hållet på min farmor Ester Katarina efter skilsmässan och då han lämnade Gällivare för att bosätta sig i Skellefteå.

Min vackra farmor Ester Katarina Andersson Viltok

**Med Göta Ingegerd John Vilmar de för mig kända barnen:
Solveig Kristina född? Gift Nordin och år 1977 boende i Luleå.
John Charles född 1940-05-16 i Skellefteå stadsförsamling. Bosatt i Arvidsjaur.**

På [denna länk](#) finns min släktforskning om släkten Andersson Viltok.